

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ

15786 *Reial decret 1220/2010, d'1 d'octubre, pel qual es crea l'Observatori Universitari de Beques, Ajuts a l'Estudi i Rendiment Acadèmic.*

Les beques i els ajuts garanteixen la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació, així com la cohesió social i territorial. El nostre país està fent un gran esforç en matèria de beques i ajuts, però és necessari seguir avançant, mitjançant el disseny d'un nou model de beques i ajuts que garanteixi millor la cohesió social i la igualtat d'oportunitats, i que prevegi noves modalitats, actualitzi els llindars de renda, afavoreixi la flexibilitat, fomenti la mobilitat internacional i nacional dels estudiants i l'aprenentatge d'idiomes, afavoreixi l'accés als recursos a les persones amb discapacitat i elimini les ineficiències i insuficiències del model actual.

En l'àmbit de l'educació superior, el nou model de beques i ajuts s'ha d'adequar a l'Espai Europeu d'Educació Superior i a l'exigència de major dedicació de l'alumnat a la formació. Entre les prioritats del Govern i dels responsables autonòmics de l'educació superior universitària es troben l'equitat del sistema de beques i ajuts universitaris i la integració d'aquestes polítiques amb l'estructura de preus, el rendiment acadèmic dels estudiants i l'eficiència i l'eficàcia de les mateixes institucions, en especial de les públiques, en l'acompliment de les funcions que tenen encomanades. L'equitat, l'eficiència i l'eficàcia de les universitats es troba directament relacionada amb les polítiques socials en l'accés i la continuació dels estudis universitaris, així com amb les polítiques de preus, el marc de finançament universitari i les polítiques de rendició de comptes i transparència informativa.

Aquesta preocupació la recull la disposició addicional vint-i-dosena de la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, que modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, que encarrega expressament al Govern, amb l'acord previ de la Conferència General de Política Universitària i del Consell d'Universitats, la creació d'un Observatori de Beques i Ajuts a l'Estudi, «que ha d'elaborar estadístiques i informes que contribueixin a millorar l'eficiència i transparència del sistema de beques i ajuts universitaris» i en el funcionament del qual ha de tenir la participació dels agents socials i dels estudiants.

La posada en marxa d'aquest Observatori constitueix una mesura prevista en el Pla d'Acció 2010-2011, presentat el 25 de juny de 2010 al Consell de Ministres, i amb el qual el Ministeri d'Educació pretén orientar tota la seva activitat a la consecució dels objectius de l'educació per a la dècada 2010-2020, al voltant dels quals s'ha suscitat un ampli consens polític i social.

L'Observatori es configura com un òrgan col·legiat en el qual participen no només representants dels agents socials i dels estudiants, com exigeix la norma legal, sinó també de les comunitats autònomes i de les universitats, amb l'objecte d'integrar en un mateix fòrum tots els interessos concernits per la política de beques i ajuts a l'estudi.

L'Observatori és un òrgan d'assessorament al qual correspon estudiar i analitzar els resultats dels programes de beques i ajuts a l'estudi universitaris, amb l'objecte de contribuir a la millora de l'equitat, l'eficiència, l'eficàcia i la transparència del sistema universitari espanyol. La informació que proporcioni l'Observatori ha de millorar l'eficàcia del procés de presa de decisions de les universitats, les comunitats autònomes i l'Administració General de l'Estat, però també ha de contribuir que el col·lectiu d'estudiants conegui l'esforç econòmic del Govern d'Espanya en l'àmbit de les beques i els ajuts a l'estudi, així com en les millores de les modalitats i els llindars i en la comunicació dels resultats.

Per dur a terme les funcions que se li encarreguen sense generar noves estructures administratives ni incrementar costos, l'Observatori ha de recórrer a les estructures administratives actualment existents al Ministeri d'Educació. Així, la Subdirecció General

d'Anàlisi, Estudis i Prospectiva Universitària ha d'actuar com a unitat tècnica de l'Observatori, i li ha de proporcionar el suport i l'assistència que necessiti, tal com preveu el número 2n de la lletra a) de l'article 5.3 del Reial decret 1086/2009, de 3 de juliol, pel qual es modifica i es desplega l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Educació.

En la tramitació d'aquest Reial decret s'ha demanat l'informe del Consell d'Universitats, i de la Conferència General de Política Universitària, així com del Ministeri de Política Territorial, i han estat consultats els agents socials, econòmics i de representació dels estudiants universitaris.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Educació, amb l'aprovació prèvia de la vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres del dia 1 d'octubre de 2010,

DISPOSO:

Article 1. *Creació, naturalesa i objecte.*

1. Es crea l'Observatori Universitari de Beques, Ajuts a l'Estudi i Rendiment Acadèmic, d'ara endavant Observatori Universitari, com un òrgan consultiu adscrit a la Secretaria General d'Universitats del Ministeri d'Educació.

2. L'Observatori Universitari és un òrgan col·legiat format per representants del Consell d'Universitats, de la Conferència General de Política Universitària, dels agents socials i econòmics, dels consells socials de les universitats i dels estudiants.

3. De conformitat amb el que estableix la disposició addicional vint-i-dosena de la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, que modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, a l'Observatori Universitari li correspon assessorar i informar sobre el sistema de beques i ajuts universitaris i el rendiment acadèmic, mitjançant l'elaboració d'estadístiques, indicadors i informes que contribueixin a millorar l'eficàcia i la transparència del sistema esmentat, sens perjudici de les funcions que el Reial decret 1086/2009, de 3 de juliol, pel qual es modifica i desplega l'estructura orgànica del Ministeri d'Educació, atribueix a l'Oficina d'Estadística. Per a això disposa de la informació que se li proporcioni des del Ministeri i que sigui necessària per a l'acompliment de les seves funcions, tenint sempre present el principi de cooperació territorial i col·laboració universitària. En aquest marc, constitueix un dels seus principals objectius informar anualment sobre el desenvolupament de la política social de beques i ajuts a l'estudi universitari, aportant a totes les institucions i als representants dels grups polítics en el Congrés i el Senat la informació necessària per deduir objectivament i amb dades homogènies els resultats de les polítiques universitàries en aquests àmbits.

Article 2. *Funcions.*

D'acord amb el seu objecte les funcions de l'Observatori Universitari són:

a) Actuar com a òrgan d'assessorament sobre el desenvolupament de tots els programes de beques i ajuts a l'estudi de grau, màster i doctorat, tant si es realitzen directament des de l'Administració General de l'Estat com si es duen a terme mitjançant programes de les comunitats autònomes o de les universitats. Per a l'acompliment d'aquesta funció general, entre altres mesures, ha d'elaborar estadístiques i informes que col·laborin a l'eficàcia i transparència dels programes de beques.

b) Facilitar informació sobre les beques i els ajuts a l'estudi tant d'origen públic de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les universitats com els que puguin sorgir d'iniciatives privades. Per a això, les unitats gestores de les beques i els ajuts han de facilitar a la Unitat Tècnica les dades que aquesta requereixi per al desenvolupament de la informació esmentada a través dels mecanismes de col·laboració amb les comunitats autònomes que es consideri oportú.

c) Analitzar els resultats anuals dels programes d'ajuts a l'estudi universitari i donar a conèixer els objectius assolits.

d) Recollir informació, a través dels mecanismes de col·laboració amb les comunitats autònomes que es consideri oportú, sobre el compliment del calendari de convocatòries.

e) Incentivar el desenvolupament d'un sistema normalitzat i integrat d'informació establert a través dels mecanismes de col·laboració amb les comunitats autònomes que es consideri oportú i que, coordinat per la Secretaria General d'Universitats, permeti compartir dades entre el Ministeri, les comunitats autònomes, les universitats, i les entitats privades i organitzacions nacionals i internacionals que concedeixin beques i ajuts a l'estudi.

f) Analitzar la relació entre el sistema de beques i ajuts a l'estudi i el rendiment acadèmic dels estudiants universitaris i, sens perjudici de les competències de les comunitats autònomes en la matèria, proposar mesures de millora. Per a això disposa de les dades i els indicadors que li proporcioni la seva Unitat Tècnica.

g) Avaluar l'equitat, l'eficiència i l'eficàcia amb què el sistema universitari espanyol duu a terme les seves funcions i, sens perjudici de les competències de les comunitats autònomes en la matèria, proposar mesures de progrés i millora. Per a això disposa de les dades i els indicadors que li proporcioni la seva Unitat Tècnica.

h) Promoure mecanismes de col·laboració amb les comunitats autònomes per a la millora de la rendició de comptes i la transparència de la seva informació.

i) Promoure l'elaboració d'informes que ajudin a la presa de decisions, en l'àmbit d'aquestes funcions, en el Congrés, el Senat i els òrgans col·legiats que preveu la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, que modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

j) Actuar de fòrum de trobada entre les estructures orgàniques de representació i la societat en àmbits de beques, ajuts a l'estudi i rendiment acadèmic i rendició de comptes.

k) Dur a terme totes les altres funcions que li siguin encomanades.

Article 3. *Composició.*

1. L'Observatori Universitari té la composició següent:

Presidència: el ministre o la ministra d'Educació.

Vicepresidència Primera: la persona titular de la Secretaria General d'Universitats.

Vicepresidència Segona: elegit pel Ple de l'Observatori entre els vocals corresponents als diferents àmbits de representació que preveuen els apartats a), b), c) i d), per torn rotatori en l'ordre establert.

Vocals:

a) Tres designats pel Consell d'Universitats entre els rectors i rectores.

b) Tres designats per la Conferència General de Política Universitària.

c) Tres estudiants universitaris designats pel Consell d'Estudiants Universitari de l'Estat.

d) Quatre designats per les organitzacions sindicals i empresarials, i dos designats pels consells socials de les universitats.

e) Tres designats pel president de l'Observatori, entre el personal adscrit a la Secretaria General d'Universitats, amb rang mínim de subdirector general.

Secretariat Permanent: el/la subdirector/a general d'Anàlisi, Estudis i Prospectiva Universitària.

2. Els nomenaments dels vocals proposats en els diferents àmbits de representació els efectua el ministre o la ministra d'Educació.

3. En la designació dels membres de l'Observatori Universitari s'ha de procurar el respecte del principi de presència equilibrada de dones i homes.

Article 4. *Funcionament.*

1. L'Observatori funciona en Ple, en Comissió Delegada i en comissions de treball.

2. El Ple està compost per la totalitat dels membres de l'Observatori i es renova cada dos anys. Els vocals poden prorrogar la seva representació per un nou període de dos anys.

3. Al Ple li correspon l'exercici de les funcions que preveu l'article 2 d'aquest Reial decret.

4. Correspon al Ple la presentació i aprovació, per majoria qualificada de 2/3 dels seus membres, del reglament de funcionament de l'Observatori Universitari. Perquè l'aprovació tingui validesa, d'entre els vots a favor hi ha d'haver, almenys, un de cadascun dels cinc àmbits de representació que preveu l'article anterior.

5. El Ple es reuneix, almenys, dues vegades a l'any en sessió ordinària i tantes vegades com el convoqui el president de manera extraordinària.

6. Les convocatòries extraordinàries les efectua el president sempre que les sol·licitin, almenys, 10 vocals.

7. La Comissió Delegada està integrada pels membres següents:

El vicepresident primer, que actua com a president d'aquesta Comissió. En casos de vacant, absència, malaltia o una altra causa legal el substitueix el vicepresident segon.

Cinc vocals designats per acord del Ple, un de cadascun dels àmbits de representació que preveuen les lletres a), b), c), d) i e) de l'article 3.1 d'aquest Reial decret.

El secretari permanent, que actua com a secretari d'aquesta Comissió.

8. A la Comissió Delegada li correspon preparar les reunions del Ple, actuar com a consell d'edició dels informes i les memòries així com acomplir les activitats que expressament li encomani el Ple.

9. El Ple de l'Observatori Universitari, a proposta del seu president, pot constituir comissions de treball, el nombre de les quals no ha de ser, en cap cas, superior a quatre. Aquestes comissions estan compostes per un màxim de deu membres dels quals, almenys, la meitat més un han de ser vocals del Ple i de manera que estiguin representats cadascun dels cinc àmbits de representació que preveuen les lletres a), b), c), d) i e) de l'article 3.1 d'aquest Reial decret. Les comissions les presideix el vicepresident primer i el seu secretari és el secretari permanent. Sens perjudici de les comissions que es puguin crear, hi ha d'haver, almenys, dues comissions de seguiment:

- a) Comissió d'Eficiència, Eficàcia i Rendició de Comptes.
- b) Comissió de Beques, Ajuts a l'Estudi i Rendiment Acadèmic.

Article 5. *Funcions de la Presidència de l'Observatori Universitari.*

Corresponen a la Presidència les funcions següents:

- a) Tenir la representació de l'Observatori Universitari.
- b) Acordar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries del Ple, escoltada la Comissió Delegada, i fixar l'ordre del dia.
- c) Presidir les reunions i dirigir i moderar-ne el desenvolupament.
- d) Visar les actes i les certificacions dels acords i les recomanacions adoptades.
- e) Delegar la presidència del Ple en un dels vicepresidents.
- f) Nomenar, escoltat el Ple, els membres de les comissions de treball.
- g) Exercir totes les altres funcions que siguin inherents a la seva condició de president de l'Observatori Universitari.

Article 6. *Funcions de les vicepresidències de l'Observatori Universitari.*

1. Corresponen a la Vicepresidència Primera les funcions següents:

- a) Substituir el president en cas de vacant, absència o malaltia.
- b) Presidir la Comissió Delegada i convocar i establir l'ordre del dia.
- c) Presidir les comissions de seguiment d'eficiència, eficàcia i rendició de comptes i de beques i ajuts a l'estudi universitari i rendiment acadèmic.

- d) Tenir la representació en les comissions que presideixi.
  - e) Dirigir i moderar el desenvolupament de les sessions.
  - f) Totes les funcions que li delegui el president.
2. Corresponen a la Vicepresidència Segona les funcions següents:
- a) Substituir el vicepresident primer en cas de vacant, absència o malaltia en la presidència de les comissions de treball.
  - b) Totes les funcions que li encomani el president.

Article 7. Funcions del Secretariat Permanent de l'Observatori Universitari.

1. Corresponen al Secretariat Permanent les funcions següents:
- a) Assistir a les reunions del Ple, de la Comissió Delegada i de les comissions de treball, amb veu però sense vot.
  - b) Convocar les sessions del Ple i de les comissions per ordre del president.
  - c) Preparar les reunions de l'Observatori Universitari i aportar la documentació necessària.
  - d) Aixecar les actes de les sessions i custodiar-les.
  - e) Recollir, processar, estructurar i elaborar tota la informació necessària per a l'acompliment de les funcions encomanades a l'Observatori Universitari.
  - f) Promoure i desenvolupar totes les operacions estadístiques que siguin necessàries per a l'acompliment de les funcions encomanades a l'Observatori Universitari, sens perjudici de les funcions que el Reial decret 1086/2009, de 3 de juliol, pel qual es modifica i desplega l'estructura orgànica del Ministeri d'Educació, atribueix a l'Oficina d'Estadística i de les estadístiques ja elaborades en aquest àmbit per la unitat esmentada.
  - g) Estendre, amb el vistiplau de la Presidència, certificacions dels acords i les recomanacions adoptades.
  - h) Constituir els grups tècnics de treball que siguin necessaris per al desenvolupament de la metodologia i el quadern tècnic de definicions dels indicadors universitaris.
  - i) Coordinar les comissions i els grups tècnics de treball que es constitueixin des de l'Observatori Universitari.
  - j) Rebre, verificar i tramitar la correspondència de l'Observatori Universitari, que s'ha de centralitzar a la seva seu i a nom de la Presidència.
  - k) Dur a terme totes les altres funcions que li siguin encomanades.
2. Per exercir les seves funcions, el secretari permanent del Consell disposa del suport d'una unitat tècnica integrada per personal de la Subdirecció General d'Anàlisi, Estudis i Prospectiva Universitària.

Article 8. Comissió d'Eficiència, Eficàcia i Rendició de Comptes.

1. Són funcions de la Comissió d'Eficiència, Eficàcia i Rendició de Comptes:
- a) Efectuar les recomanacions i impulsar els acords que siguin necessaris per a la millora de l'eficiència i l'eficàcia, així com la rendició de comptes, del sistema universitari espanyol en tots els seus àmbits de desenvolupament.
  - b) Promoure les mesures que siguin necessàries per a la rendició de comptes i la bona governança universitària com línies principals de l'Estratègia Universitat 2015.
  - c) Incentivar, promoure i garantir el desenvolupament de sistemes homogenis de mesurament.
  - d) Fomentar i incentivar el desenvolupament d'un sistema integrat d'informació en el Ministeri que faciliti la recollida de la informació que necessita la Unitat Tècnica de l'Observatori Universitari per dur a terme les seves funcions.
  - e) Dur a terme totes les altres funcions que li siguin encomanades.

2. Composició: la Comissió esmentada està composta pels membres que preveu l'article 4.9 d'aquest Reial decret.

Article 9. *Comissió de Beques i Ajuts a l'Estudi i Rendiment Acadèmic.*

1. Són funcions de la Comissió de Beques i Ajuts a l'Estudi i Rendiment Acadèmic:

a) Cercar fórmules que permetin agilitzar el procediment de gestió de les beques i els ajuts a l'estudi.

b) Promoure i incentivar la creació d'un cens amb informació rellevant de totes les beques i els ajuts universitaris. El cens s'ha de revisar anualment.

c) Promoure la posada a disposició dels estudiants d'un sistema d'informació àgil i actualitzada que permeti conèixer en temps real els estudis que poden cursar en cada universitat i les beques i els ajuts públics dels quals poden disposar per dur a terme aquests estudis.

d) Fer les recomanacions i impulsar els acords que siguin necessaris per millorar el sistema de beques i ajuts a l'estudi.

e) Promoure la realització d'estudis que analitzin el rendiment acadèmic, les seves causes i la seva relació amb la política de beques i ajuts a l'estudi.

f) Fer les recomanacions que siguin necessàries, quant a la política de beques i ajuts a l'estudi, per millorar el rendiment acadèmic.

g) Fomentar i incentivar el desenvolupament d'un sistema integrat d'informació en el Ministeri que faciliti la recollida de la informació que necessita la Unitat Tècnica de l'Observatori Universitari per dur a terme les seves funcions.

h) Dur a terme totes les altres funcions que li siguin encomanades.

2. Composició: la Comissió esmentada està composta pels membres que preveu l'article 4.9 d'aquest Reial decret.

Article 10. *Seu.*

La seu de l'Observatori Universitari es fixa al Ministeri d'Educació, sense perjudici que es puguin fer reunions en altres llocs del territori nacional. Aquesta circumstància s'ha d'expressar en les convocatòries.

Disposició addicional única. *Despeses de funcionament.*

El Ministeri d'Educació ha d'atendre, amb càrrec al seu pressupost ordinari, les despeses de funcionament, personals i materials d'aquest òrgan. La dotació de personal a la Unitat Tècnica i a la Secretaria Permanent de l'Observatori Universitari s'ha d'efectuar des de la Subdirecció General d'Anàlisi, Estudis i Prospectiva Universitària. Per al seu funcionament no s'ha de sol·licitar ni increment de llocs de treball ni de retribucions.

Disposició transitòria única. *Sobre la representació dels estudiants.*

Fins que es constitueixi el Consell d'Estudiants Universitari de l'Estat al qual es refereix l'article 3.1.c) d'aquest Reial decret, els estudiants han d'estar representats a l'Observatori Universitari a través de tres estudiants designats pel Consell d'Universitats a proposta de les organitzacions estudiantils més representatives.

Disposició final primera. *Règim jurídic.*

Sens perjudici de les peculiaritats que preveu aquest Reial decret, el funcionament de l'Observatori Universitari s'ha d'ajustar al que disposa el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, així com al que preveu el capítol IV del títol II de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat.

Disposició final segona. *Habilitació per al desplegament normatiu.*

S'autoritza el ministre d'Educació a dictar les normes i a adoptar les mesures necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 1 d'octubre de 2010.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Educación,
ÁNGEL GABILONDO PUJOL